# *Základní škola Lipník nad Bečvou,Osecká 301*

## KRIZOVÝ PLÁN

*Krizový plán školy je součástí MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU a slouží k řešení rizikových situací ve škole. S jeho zněním jsou pracovníci školy seznámeni na začátku školního roku. Plán je uložen na přístupném místě ve sborovně školy. Všichni zaměstnanci školy podle něj v případě potřeby postupují.*

# ZÁVAZNÝ POSTUP V JEDNOTLIVÝCH SITUACÍCH :

**1. Žák je v ohrožení života /je zraněn,chová se zmateně ,ztrácí vědomí,…/**

- zaměstnanec školy, který je přítomen této situaci nebo je informován jiným žákem, neprodleně poskytne první pomoc /viz níže/
- informuje vedení školy
  zavolá rychlou záchrannou službu 155
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce žáka

**2. Zaměstnanec má podezření na zneužití návykové látky u žáka:**

- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka
- vedení školy se zákonnými zástupci dohodne další postup:
  a) pro žáka si neprodleně přijdou do školy
  b) pokud zákonní zástupci nemohou přijít, vedení školy zajistí žákovi lékařské ošetření či kontaktuje OSPOD

**3. Zaměstnanec je svědkem fyzického nebo slovního útoku na žáka:**

- zaměstnanec vhodným způsobem zasáhne a zajistí ochranu oběti
- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy bude informovat zákonné zástupce pachatelů i oběti o situaci
- vedení školy provede jednání se zákonnými zástupci žáků, ze kterého se vyhotoví písemný zápis podepsaný všemi přítomnými
- vedení školy nabídne pomoc školního psychologa
- školní metodik prevence ve spolupráci s psychologem zajistí intervenční program pro třídní kolektiv
- /PROBLEMATIKA OPAKOVANÉHO UBLIŽOVÁNÍ-ŠIKANY-JE ŘEŠENA ZVLÁŠŤ/

**4. Zaměstnanec u žáka nalezne legální drogy /alkohol,cigarety,léky/**

- při přistižení žáka je nutné mu v další konzumaci zabránit
- zaměstnanec informuje metodika prevence,ten věc řeší s ředitelkou školy
- žák sám uloží na vyzvání alkohol nebo cigarety v ředitelně školy za přítomnosti 2 svědků
- v případě,že je žák ohrožen na zdraví a životě,zaměstnanec okamžitě volá záchrannou službu
- pokud žák není schopen pokračovat ve výuce,vyrozumí škola zákonného zástupce a vyzve jej,aby si žáka vyzvedl
- v případě jeho nedostupnosti vyrozumí škola OSPOD,může požadovat pomoc
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka i v případě,že je žák schopen vyučování a vyzve je k převzetí nalezené látky
- vedení školy provede šetření a o daném šetření informuje zákonné zástupce žáka ,může informovat o možnostech odborné pomoci

**5. Zaměstnanec u žáka zjistí vlastnictví ilegální drogy /marihuana,TRIP,jiná podezřelá látka/**

- zaměstnanec informuje vedení školy a metodika prevence
- **žák sám uloží na vyzvání podezřelou látku za přítomnosti 2 svědků do obálky se záznamem o situaci, tato obálka se uschová do ředitelny školy**
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka
- vedení školy událost oznámí Policii ČR a oddělení sociálně právní ochrany MěÚ Lipník nad Bečvou
- vedení školy provede šetření a zápis o události

**6. Zaměstnanec přistihne žáka při distribuci nelegální drogy:**

- nikdy mu zaměstnanec neodebere látku ,zajistí jeho izolaci od ostatních dětí,zavede jej do ředitelny,kde je pod dohledem /nesmí se provádět osobní prohlídka ani prohlídka věcí,to je v kompetenci policie/
- vedení školy zavolá Policii ČR
- vedení školy provede záznam o případu ,vyrozumí orgán sociálně právní ochrany dětí
- vedení školy informuje zákonné zástupce žáka

**7. Zaměstnanec v areálu školy nalezne drogy nebo vybavení k jejich užívání:**

- zaměstnanec zajistí bezpečné uložení drogy nebo vybavení
- zaměstnanec informuje vedení školy
- vedení školy kontaktuje Policii ČR a předá jí nález
- vedení školy provede záznam o případu
- v případě,že se látka našla u žáka,který se jí intoxikoval,předá se látka přivolanému lékaři

**8.Žák se zaměstnanci svěří s tím, že užívá drogy:**

- zaměstnanec oznámí informaci školnímu metodikovi prevence, ten rozhodne o dalším postupu

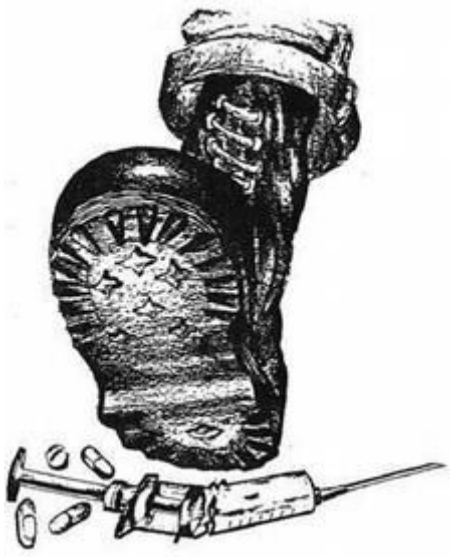

# PRVNÍ POMOC PŘI OTRAVĚ ALKOHOLEM NEBO DROGAMI

**Okamžitě přivolat lékaře!**
Zdravotníci jsou vázáni mlčenlivostí.Odkládat přivolání pomoci by mohlo vážně ohrozit zdraví nebo i život postiženého.Důvodem k okamžitému lékařskému zákroku je i podezření na otravu.Nepodávejte nic,co obsahuje alkohol,černou kávu ani mléko!

Co dělat,než přijde lékař?

1. **Při vědomí a došlo- li k otravě ústy** : podat větší množství vody (je-li po ruce-s živočišným uhlím).Pak vyvolat stlačením kořene jazyka zvracení.Ošetřit možná zranění a zajistit nepřetržitý dohled.Zabránit prochladnutí.
2. **Při vědomí a došlo-li k otravě nitrožilní cestou nebo vdechnutím** : zvracení nemá smysl vyvolávat.Ošetřit možná zranění a zajistit dohle – hrozí riziko nesmyslného a nebezpečného jednání postiženého.Zabránit prochladnutí.
3. **V bezvědomí** : nikdy nepodávat postiženému nic ústy!Nesnažit se vyvolat zvracení-nebezpečí vdechnutí zvratků!Uvést do stabilizované polohy na bok,aby nezapadl jazyk.Ošetřit případná zranění,zajistit nepřetržitý dohled,zabránit prochladnutí**.Při zástavě dechu** uvolnit dýchací cesty a provést umělé dýchání.**Při srdeční zástavě** je nutné aplikovat karsko-pulmonární resuscitaci.

**Poznámky:**

**Vedení školy:** ředitel školy : Mgr.Jarmila Slezáčková
zástupce ředitele : Mgr.Kateřina Zemánková
Školní metodik prevence :Mgr.Hana Odstrčilová
Školní speciální pedagog : Mgr. Miluše Juráňová
Školní psycholog : Mgr. Marcela Prvá

## Kontakty na poradenská zařízení :

**ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA – 155**

**POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY – 158**
**PŘEROV – 974778651 , 974778654**
**LIPNÍK nad Bečvou – 974778731 , 581773010 , 581773808**

**MĚSTSKÝ ÚŘAD LIPNÍK NAD BEČVOU-oddělení sociálně právní ochrany -581722339, 581722341**

**PORADNA PRO RODINU OLOMOUCKÉHO KRAJE - 581202980**

**PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA PŘEROV – 581210066 , 581208014**

**Krizové linky :**

**LINKA BEZPEČÍ - zdarma -800155555**

**LINKA DŮVĚRY – OLOMOUC – 585414600**

**DĚTSKÉ KRIZOVÉ CENTRUM PRO TÝRANÉ A ZNEUŽÍVANÉ DĚTI – 241484149**

**KONTAKTNÍ CENTRUM KAPPA – problémy s užíváním drog - PŘEROV - 581207901**

v Lipníku nad Bečvou 18.5.2009

Mgr.Hana Odstrčilová
školní metodik prevence

# ***KRIZOVÝ PLÁN***

Definice pojmu:
Úmyslné a opakované ubližování slabšímu (neschopnému obrany) jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické, ponižování lidské důstojnosti, jde spíš o postoj než o čin.
Dominantní znak šikany – bezmocnost oběti.
Šikanování je velice závažný, společensky nebezpečný jev, ohrožující oběť fyzicky, ale zejména psychicky.

Šikanování je nutno chápat jako poruchu vztahů. A to nejen mezi agresorem a obětí. Šikana se nikdy neděje ve „vzduchoprázdnu". Šikana vzniká tam, kde existují ve skupině, ve třídě, nezdravé vztahy, kde je silná diferenciace na silné a slabé.

Problém šikany tedy nelze léčit jako problém vztahu mezi agresorem a obětí, aniž bychom léčili celou skupinu. To je jedna z nejčastějších chyb, ke které při řešení problému šikany dochází.

## ZNAKY ŠIKANOVÁNÍ

### Nepřímé (varovné) znaky šikanování

Doporučení učitelům

- žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními
- o přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
- stává se uzavřeným
- jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- zašpiněný nebo poškozený oděv
- stále postrádá nějaké své věci
- odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy
- mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Doporučení rodičům

- za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi
- dítě nemá kamaráda, s nímž by trávilo volný čas, s nímž by si telefonovalo apod.
- dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem
- nechuť jít ráno do školy, dítě odkládá odchod z domova, možno pozorovat strach, ztráta chuti k jídlu
- dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, popř. střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem
- dítě chodí domů ze školy hladové
- usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. „Nechte mě!“
- dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně
- dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objevují výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co ho trápí.
- dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody, případně doma krade peníze
- dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí
- dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům
- dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat
- dítě se vyhýbá docházce do školy
- dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku

## Přímé znaky šikanování

- posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet.
- rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo „legrací“ zranitelný
- kritika žáka, výtky na jeho adresu, pronášené nepřátelským až nenávistným, nebo pohrdavým tónem

- nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil
- příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se ji podřizuje
- nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či spoluúčasti na nich
- honění, strkání, šťouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout

## Postup školy v případě podezření na šikanu:

- **Konfrontovat** svá pozorování nebo ohlášení s ostatními kolegy.

- **Oznámit** své podezření vedení školy a **konzultovat** další postup.
- **Vyšetřování v naší škole povede** školní speciální pedagog nebo školní psycholog za účinné pomoci metodika prevence a výchovného poradce a třídního učitele.

## STRATEGIE PRO VYŠETŘOVÁNÍ ŠIKANY

1) **Rozhovor** s těmi, kteří na šikanování upozornili a s oběťmi
2) **Nalezení** vhodných svědků
3) Mezi čtyřma očima **vyslechnout** více nezaujatých **svědků**. Vždy vést **písemný záznam** a věnovat pozornost všem detailům jako např. nesrovnalostem v časech a místech, apod.
4) **Zajištění ochrany oběti! Spojit se s rodiči případné oběti (**požádat je o spolupráci), konzultovat s nimi výskyt nepřímých znaků šikany – dbát na **taktní přístup** a zejména na zachování důvěrnosti informací. Vše zapisovat nebo nahrávat.
5) **Rozhovor s agresory,** případně konfrontace mezi nimi. Vyslechnout agresory **– překvapivě,** mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu výpovědí. Vytipovat nejslabší článek, dovést k přiznání či vzájemnému obviňování.

Další výchovná opatření :

- Vedení školy spolu s týmem školního poradenského pracoviště **posoudí** na základě shromážděných informací, **zda se jedná o šikanu a jaký je stupeň závažnosti**, navrhne další postup vůči obětem, agresorům i třídě jako celku a jejich potrestání.

- **Pozvat** individuálně k jednání **rodiče agresorů**, seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření a požádat je o spolupráci.
- Pokud odmítají, **zvážit oznámení Policii ČR** – závisí na věku agresorů, na intenzitě a závažnosti šikany.

- **Rozebrat situaci se třídou**, prodiskutovat, vysvětlit nebezpečnost a důsledky šikany, oznámit potrestání viníků. V případě, že je třída na straně útočníka, vysvětlit, že konflikty a problémy se nemohou řešit jakýmkoliv násilím.

- Pokud se situace vyřeší pouze odchodem některých žáků, měl by **odejít agresor, a nikoli oběť.**

## Doporučená strategie při výbuchu brutálního skupinového násilí, tzv. školního lynčování“

1.Překonání šoku pedagoga a bezprostřední záchrana oběti.

2. Domluva pedagogů na spolupráci a postupu vyšetřování.

3. Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi.

4. Pokračující pomoc a podpora oběti.

5. Nahlášení policii.

6. Dokončení vyšetřování a potrestání viníků

Mgr. Miluše Juráňová
školní speciální pedagog

Mgr. Marcela Prvá
školní psycholog

V Lipníku n.B. dne 18.5.2009